

SUD DOZVOLIO KARADŽIĆU DA RAZGOVARA S NOVINARKOM

Author: IWPR
ICTY

Tribunal će prvi put dopustiti da okrivljenika intervjuišu mediji.

Sudija Haškog tribunala dozvolio je ove sedmice bivšem predsjedniku bosanskih Srba, Radovanu Karadžiću, da ga u njegovoj ćeliji intervjuiše jedna holandska novinarka.

Karadžić je u oktobru prošle godine pismeno zatražio da mu se odobri da unutar Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (PJUN) obavi razgovor s ovom novinarkom.

„Godinama su me tužiteljka i ostali demonizovali u medijima, a da meni nije bila data nijedna prilika da iznesem svoju stranu priče“, tvrdio je on, očito aludirajući na bivšu glavnu tužiteljku, Karlu del Ponte (Carla Del Ponte).

Sekretarijat suda je najpre odbio taj zahtev, navodeći kako ulazak novinara u PJUN predstavlja „stvarnu pretnju sigurnosti i bezbednosti“ zatvora, dok bi „mogućnost senzacionalističkog izveštavanja“ mogla da poremeti sprovođenje pravde.

Međutim, nakon podnete žalbe, potpredsednik Tribunala, sudija O-Gon Kwon (O-Gon Kwon), izmenio je odluku sekretarijata, tvrdeći kako – premda novinarki ne može biti dozvoljen ulazak u zatvor – Karadžić ipak može stupiti u kontakt s njom pismenim putem ili telefonski.

Sudije su 12. februara odlučile da je sekretarijat, propustivši da razmotri ostale načine na koje Karadžić može da komunicira sa novinarkom, izvršio „nerazumno i nesrazmerno ograničavanje [njegove] slobode izražavanja“.

„Meni se čini očiglednim da postoji mogućnost da [Karadžić] kontaktira s medijima na način koji ne ugrožava bezbednost i sigurnost PJUN-a“, presudio je sudija Kwon.

Karadžić je pred Haškim tribunalom optužen u 11 tačaka za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti, koji su u Bosni počinjeni u periodu od 1992. do 1995.

Njemu se pripisuje i odgovornost za genocid koji je 1995. počinjen u Srebrenici, gde je izvršen masakr nad skoro 8,000 bošnjačkih muškaraca i dečaka; kao i za opsadu Sarajeva, koja je trajala 44 meseca i prilikom koje je poginulo oko 12,000 civila.

U svojoj žalbi na prvobitnu odluku, Karadžić je tvrdio kako je nakon njegovog hapšenja u julu 2008. tužilaštvo izdavalo saopštenja, te kako bi „jedina pravična“ odluka bila da mu se dozvoli da i on iznese svoje stavove.

Tako će Karadžiću ipak biti odobreno da – pod nadzorom suda – neposredno komunicira sa Zvezdanom Vukojević, novinarkom holandskog magazina Revu.

U svojoj molbi da mu se dozvoli davanje intervjua, on je pomenuo i kako sa novinarkom želi da razgovara o sporazumu kojeg je, kako tvrdi, postigao sa bivšim izaslanikom Sjedinjenih Država, Ričardom Holbrukom (Richard Holbrooke), i kojim mu je navodno, u zamenu za napuštanje politike, bila obećana zaštita od krivičnog gonjenja.

Iako je sekretarijat tvrdio da bi Karadžić intervju mogao pokušati da iskoristi za davanje političkih izjava, sudija Kvon je procenio da rasprava o navodnom sporazumu o imunitetu ni na koji način neće ugroziti Tribunal.

„Stoga ne smatram razumnim zaključak sekretarijata po kojem bi sama tema bila razlog za zabranu komunikacije sa gospođom Vukojević“, kazao je sudija.

Uobičajena je praksa u Tribunalu da advokati okrivljenih razgovaraju sa predstavnicima medija. Međutim, budući da se Karadžić brani samostalno, ne postoji niko drugi ko bi o njegovom slučaju govorio – bilo u sudnici, bilo u medijima.

Okrivljenici koji se brane samostalno su i ranije izazivali nedoumice koje su se ticale privlačenja pažnje javnosti.

Suđenje ultra-nacionalističkom političaru Vojislavu Šešelju, koji se takođe brani sam, odloženo je ove sedmice na neodređen rok zbog bojazni da je zastrašivao svedoke. Tužioci su odlaganje zatražili po tom osnovu, a sudije su izašle u susret njihovom zahtevu.

Sve se to dešava nakon što je u decembru 2003. sud Šešelju – koji je iz zatvora telefonom razgovarao sa predstavnicima srbijanskih medija – pravo na komunikaciju ograničio na porodicu i pravne zastupnike.

Šešeljevi pravni zastupnici su negirali da je on umešan u zastrašivanje svedoka.

Bivši srbijanski predsednik, Slobodan Milošević – koji je 2006. umro u PJUN-u, ne dočekavši kraj suđenja – takođe je tražio da se brani samostalno, i to na način koji je bio shvaćen kao politizacija procesa i privlačenje što veće pažnje javnosti.

Međutim, sudija Kvon je zapazio kako sekretarijat nije pomenuo nikakve nagoveštaje da Karadžić želi da ugrozi rad Tribunala.

„[Karadžić] nije podneo preveliki ili nerazuman broj zahteva ove vrste, a tema razgovora je ograničena i predočena sekretarijatu“, stoji u sudijskoj odluci.

Karadžićev pravni savetnik, Piter Robinson (Peter Robinson), pozdravio je odluku sudije Kvona.

„Zadovoljni smo odlukom potpredsednika kojom se dr Karadžiću dozvoljava kontakt s novinarima. Dr Karadžić se raduje što će izneti svoju stranu priče“, kazao je on za IWPR.

Oni koji prate rad međunarodnih sudova takođe smatraju da ova odluka predstavlja korak napred.

„Mislim da se verovatno radi o dobroj odluci, pošto ona pokazuje da ograničenja treba uvoditi samo onda kada specifične okolnosti ta ograničenja opravdavaju“, izjavio je za IWPR Aleks Vajting (Alex Whiting), bivši tužilac Tribunala.

„Ukoliko se ispostavi da takvi izuzeci predstavljaju problem, da predstavljaju smetnju, tada bi možda i opšta zabrana bila opravdana, ali smatram da je u ovoj fazi prikladan pristup 'od slučaja do slučaja'.“

Simon Jennings je izveštač IWPR-a iz Haga.

Focus: International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sud-dozvolio-karadzicu-da-razgovara-s>